بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-B12/67
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް: އަހްމަދު ޝަމީމް، ދިލްކުޝާގެ / ލ. ފޮނަދޫ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު (ބަންދުން ދޫކުރުން)

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ހުސައިން ޒަކަރިއްޔާ
ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރަޢޫފު އިބްރާހީމް
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

ނިމުނު ތާރީޚް: 19 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1443
25 އޮކްޓޫބަރު 2021

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ޝަރީޢަތްކުރި ހުކުމްކުރުން ތާރީޚް:

08 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1443

14 އޮކްޓޫބަރު 2021

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: O8C/CA/25/2021
- ނިންމި ކޯޓު: ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު (ބަންދުން ދޫކުރުން)
- ހުށަހެޅުން ތާރީޚް: 05 އޮކްޓޫބަރު 2021
- ނިމުނު ތާރީޚް: 05 އޮކްޓޫބަރު 2021

ޖިނާއީ- ކޯޓު އަމުރު- ބަންދުން ދޫކޮށްލުން- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49ވަނަ މާއްދާ-

ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ ސަބަބެއް އޮތުން ބެލުން.

- ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާގެ ރައުޔު. (މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމާއި ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް ޙާމިދު ތާއީދުކުރެއްވި.)

މައްސަލައިގެ ތަޢާރަފު

1. މިއީ، ހައްދުންމަތީ ފޯނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/CA/25/2021 ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބެލެވިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ލ.ފޯނަދޫ / ދިލްކުޝާގެ، އަޙްމަދު ޝަމީމް (ދ.ރ.ކާޑު ނަންބަރު A124016) އެވެ.

މައްސަލައިގައި ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް

2. އަޙްމަދު ޝަމީމް، 2021 އޯގަސްޓު 03 ވަނަ ދުވަހުގެ 21:13 ހާއިރު ލ.ގަމު / ހުސްނޫރިނާގެ، މަސްޢޫދު ނިލްމީގެ ގައިގައި ދަގަނޑު ބުރިއަކުން ޖަހައި އަނިޔާ ކޮށްފައިވާކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ މައްސަލައިގައި ކޯޓު އަމުރެއްގެ[1] ދަށުން 2021 އޯގަސްޓު 04 ވަނަ ދުވަހު ހައްޔަރުކޮށް[2] މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި އެދި ޙިރާސަތު ދޭންހުރި މިހާރަށް ނުދޭ ފޮނުވަން މަސައްކަތްކޮށްފައިވާތީ، 04 އޯގަސްޓު 2021 ގެ 14:05 އިން ފެށިގެން 11 އޯގަސްޓު 2021 ގެ 14:04 ގެ ނިޔަލަށް 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް އަޙްމަދު ޝަމީމް ބަންދުކުރުމަށް އެ ކޯޓުން އަމުރުކުރިއެވެ.[3]

3. އެ އަމުރުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުން އަޙްމަދު ޝަމީމް، އިތުރު 15 ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓައިދިނުމަށް ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ފަރާތުން 11 އޯގަސްޓު 2021 ގައި ހައްދުންމަތީ ފޯނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގައި އެދުމުން އިތުރަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ ފަދަ ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް ނުފެންނަން ކަމަށް ބައްލަވާ، ޝަރުޠުތަކާ

[1] ހައްދުންމަތީ ފޯނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/HA/2021/20 ކޯޓު އަމުރު
[2] ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ނަންބަރު TD136699 ހައްޔަރުކުރުމުގެ ސިޓީގެ ފޯމު
[3] ހައްދުންމަތީ ފޯނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/MA/2021/21 ކޯޓު އަމުރު

އަބްދުލް ޝަފީލް ބަންދުން ދޫކުރުމަށް 11 އޮގަސްޓް 2021 ގައި ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/MA/2021/22 ކޯޓު އަމުރު ނެރުނެވެ.

4. އެދި އަބްދުލް ޝަފީލް ބަންދުން ދޫކޮށްދިނުމާއި ގުޅިގެން އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވަނިކޮށް، އަބްދުލް ޝަފީލްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ މައްސަލައިގައި އޭނާގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ ކުރުމަށް އެ މައްސަލަ ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް ހުށަހަޅުނެވެ.

5. ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/MA/2021/22 ކޯޓު އަމުރާއި ގުޅޭ މައްސަލަ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-B12/55 ޕްރޮސިކިއުޝަން ބަލައި، ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/MA/2021/22 ކޯޓު އަމުރު ނެރުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49ވަނަ މާއްދާއާއި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 59ވަނަ މާއްދާއާއި 60ވަނަ މާއްދާގެ އިތުރުން ޝަރީޢަތްކުރުމާބެހޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން، ކުށެއްގެ ތުހުމަތު ކުރެވޭ މީހެއްގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގައި ރިޢާޔަތް ކުރަންޖެހޭ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރެވިފައި ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި އެ އަމުރު ބާތިލްކޮށްދެއްވުމަށެވެ. އަދި އަބްދުލް ޝަފީލްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ މައްސަލައިގައި ދަޢުވާ އުފުލުމަށް ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާތީވެ އެމައްސަލައާ ދެކޮޅަށް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އެދޭނަމަ ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް 2021 ސެޕްޓެމްބަރު 29 އިން ފެށިގެން 03 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅައިދިނުމަށް، މިބައިވާ ހުކުމާއި އެ މައްސަލައިގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ އަލީގައި ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށްޓަކައި އެ މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅައިފިއެވެ.

6. އެ ނިންމުމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަންކަމުގެ އަލީގައި އަބްދުލް ޝަފީލްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ ޖަރީމާއި ގުޅިގެން ދައުލަތުން އަބްދުލް ޝަފީލްގެ މައްޗަށް އުފުލާފައިވާ ދަޢުވާއެއް ނުވަތަ ހުކުމެއް ބާކީނުހުރިކަމުގެ މަޢުލޫމާތު ހިންގުމުގެ ކުރީގެ ދަޢުވާގެ މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ހިނގަމުންދާ ކަމާ ދިމާކުރާ ޖަލްސާގައި ބަންދުކޮށްފައި ބެހެއްޓުމުގެ އަމުރަކަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ކޯޓުގައި

އެދުމުން، އަޕީލަށް ޝަކުވާ ޝަރީޢަތް ނިންމުނުދުން ބަންދުކޮށްފައި ބަޔާންކުރުމުގެ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ހައިކޯޓުގެ ޙުކުމް މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/CA/25/2021 ކޭސް އަމުރުގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ. މި ފަސްލުއްދާގައި ބަލާފައިވަނީ ހައިކޯޓުގެ ޙުކުމް މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/CA/25/2021 ކޭސް އަމުރުގެ އިސްތިއުނާފެވެ.

7. ހައިކޯޓުގެ ޙުކުމް މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/CA/25/2021 ކޭސް އަމުރުގައި އަޕީލަށް ޝަކުވާ ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އަމުރުކުރި ސަބަބު ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވަނީ؛

" ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-B12/55 ފަސްލުއްދާ ހިނގަމުން ދިޔައިރުވެސް އަޕީލަށް ޝަކުވާ ހުރި ބަންދުން ދޫވެފައި ކަމަށްވެފައި، އަދި ބޭނުމިދިޔަ ހައިކޯޓުގެ ފަސްލުއްދާއާ އެއްގޮތަށް ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ދައުލަތުން އެދުނުއިރުވެސް އަޕީލަށް ޝަކުވާ ހުރި ބަންދުން ދޫވެފައި ކަމަށްވިއިރު މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އަޕީލަށް ޝަކުވާގެ މުޤައްރަމުގެ ފަރާތުން ސަލާމަތުގެ ނުރައްކާވެފައި އެއްވެސް ޔަޤީން ފެނިފައިނުވާތީއާއި، ހުރަހެޅިފައިވާ ހާލަތު ފާހަގަކުރަން ބަލައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 59 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތް ކުރާއިރު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާފަދަ ހާލަތެއް މިހިނދުގައި އޮތްކަން އެނގެންނެތުމާއި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް (ދައުލަތް) ގެ ފަރާތުން އެދިފައިވާގޮތަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ އެއްގޮތަށް ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ޖެހޭފަދަ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ނުފެންނާތީ " ކަމަށް އެއަމުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފު ނުކުތާތަކާއި ބެހޭގޮތުގައި ދެއްކި ވާހަކަތައް

8. ހައިކޯޓުގެ ޙުކުމް މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/CA/25/2021 ކޭސް އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރައްވަމުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި 2 (ދޭއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

8.1 ހައިކޯޓުގެ ޙުކުމް މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/CA/25/2021 ކޭސް އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ

ޤާނޫނު)ގެ 59ވަނަ މާއްދާއާއި 60ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ނެރެވިފައިވާ އަމުރެއް ކަމަށްބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

8.2. ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/CA/25/2021 ކޭސް އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި "މަތީ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަށް އެއަށްވުރެ ދަށު މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ތަބާވާންވާނެ" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް އަދި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/93 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ނެރެވިފައިވާ އަމުރެއް ކަމަށްބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

9. މި ނުކުތާތަކުގެ ތަފްސީލުގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ބުނެފައިވަނީ، އިސްތިއުނާފު މިކުރެވޭ ކޯޓު އަމުރުން އަނބުރާ ޝަރުޠު ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އަމުރު ކުރިއިރު، އަނބުރާ ޝަރުޠު ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް 11 އޯގަސްޓް 2021 ގައި ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/MA/2021/22 ކޭސް އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން ބަލާފައިވާ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-B12/55 ޤަޟިއްޔާގައި، އެ އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49ވަނަ މާއްދާއާއި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 59ވަނަ މާއްދާއާއި، 60ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/93 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ނެރެވިފައިވާ އަމުރެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން 03 (ތިނެއް) ދުވަސްތެރޭ އަލުން ބަންދުކޮށްދިނުމަށް އެދި މައްސަލަ ހުށަހަޅައިފިނަމަ، ދަށު ކޯޓުން ގޮތެއް ނިންމަންވާނެ ކަމަށް އެ ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމާފައިވާތީ، މި މައްސަލާގައި އަނބުރާ ޝަރުޠުގެ ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށް ހުށަހަޅައިފިނަމަ އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަންކަމުގެ އަލީގައި ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށް އެދުން ހުށަހެޅުމަށް ފުރުޞަތު ދިނުމައްޓަކައި ކަމަށާއި، އެހެންކަމުން އަނބުރާ ޝަރުޠުގެ ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ނިންމަން ޖެހޭނީ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-B12/55 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ކަންކަމުގެ އަލީގައި ކަމަށްވާއިރު، ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/MA/2021/22 ކޭސް އަމުރުން

ޝަރުޠު ތަކާއެކު އަޙްމަދު ޝަމީމް ބަންދުން ދޫކޮށްލުމުގެ އަމުރު ނެރުނުއިރު ހުރި ހާލަތައް އަދި އެ ބާވަތް މި މައްސަލައިގައި އޮތްއިރު، އިސްތިއުނާފުކުރިފަރާތުގައި މިވާ، ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/CA/25/2021 ކޭހުގެ އަމުރުން އަޙްމަދު ޝަމީމް ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އަމުރުކޮށްފައިވަނީ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-B12/55 ޑިސިޝަންގެ ތަޢާރުޟުވުން ބޭރުން ކަމުގައެވެ.

10. ބުނެވުނު ނުކުތާތަކާއި ހުރަހަގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން މި މައްސަލައިގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އެދިފައިވަނީ ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/CA/25/2021 ކޭހުގެ އަމުރު ބާޠިލުކޮށް، އަޙްމަދު ޝަމީމް ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކޮށް ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކޮށްދިނުމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތުގެ ޖަވާބު

11. އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ ރައްދުގައި އަޙްމަދު ޝަމީމްގެ ފަރާތުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ބުނެފައިވަނީ މި މައްސަލައިގައި އަޙްމަދު ޝަމީމް ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކޮށްދިނުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވަނީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 60ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކަމަށް މުއްދަތު މަޖިލީހުގައި ބުނެފައިވާ ކަމަށާއި، އަޙްމަދު ޝަމީމްގެ މައްޗަށް ދައުވާ ހުށަހެޅިފައިވާކަމަށް ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 60ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަޙްމަދު ޝަމީމްގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށް ބަލައި ހުށަހެޅޭނީ ކަމަށާއި އަދި އެ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ސަބަބުތައް ދައްކަންވާނީ ދެއްކިފައިނުވާކަމަށެވެ.

12. އަދި ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން އަޙްމަދު ޝަމީމް ބަންދުކޮށް ބެހެއްޓުމަށް ދައުލަތުން އެދިފައިވަނީ ޝަރީޢަތްތަކުރުމާބެހޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ގަވާއިދުގެ 8ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ ކުށެއް ކަމުގައި، ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ ކޮރަޕްޝަނާ ގުޅުންހުރި ބަންދުކުރެވިދާނެ މިހާރުގެ ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ފަރާތުން ހުރަހަގެން އޮންނަ ކަމަށާއި، އަޙްމަދު ޝަމީމްގެ މައްސަލަ ދިރާސާކުރަމުން ދާއިރު، އަޙްމަދު ޝަމީމްގެ މިހިސާބުގެ މަރުޙަލާގައި ހުއްޓައި، ޝަރީޢަތްތަކުރުމާބެހޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ގަވާއިދުގެ 8ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ ކުށެއް، އަޙްމަދު ޝަމީމް ބަންދުކުރުމަށް ދައުލަތުން ނެރެފައިވާކަމުގައެވެ.

13. އަޙްމަދު ޝަރީފުގެ ފަރާތުން މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާތެރިކަން ހުރިކަމެއް އޮތްކަމަށް ބުނެ ދައުލަތުން އަޙްމަދު ޝަރީފާއި މި މައްސަލައިގައި އަނިޔާ ލިބުނު ކަމަށް ބުނާ މީހާ ދެމެދު ސިލްސިލާ ގޮތެއްގައި މާރާމާރީ ހިނގަމުންދާކަމަށް ފާހަގަކުރާއިރު އެފަދައިން ބުނަނީ އަނިޔާ ލިބުނު ކަމަށް ބުނާ ފަރާތުގެ ކާރުގައި [illegible] އަޙްމަދު ޝަރީފް ކަމަށް ތުހުމަތުކޮށް ކަމަށާއި، އެކަންނަމަވެސް އެކަމަށް އަޙްމަދު ޝަރީފް އިންކާރުކުރާކަމަށާއި އެހާދިސާ ހިނގިދުވަހުން 01 އަހަރު ދުވަސްވެފައި ވާއިރު އަޙްމަދު ޝަރީފް ބަންދުކޮށްފައި ނުވާއިރު އެމައްސަލައިގައި ދަޢުވާއެއްވެސް ކޮށްފައި ނުވާކަމަށެވެ.

14. އެހެންކަމުން އަޙްމަދު ޝަރީފުގެ ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ޤާނޫނާއި އެއްގޮތް ނޫންކަމުގައެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން

15. އިސްތިއުނާފު މިކުރެވޭ ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/CA/25/2021 ކޯޑު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އެ އަމުރުގައި އަޙްމަދު ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާއިރު، އެ ނިންމުމަށް ވާޞިލްވުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރައްވައިފައިވާ އަސާސީ ކަންކަމުގެ މައްޗަށެވެ.

1- ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-B12/55 ޤަޟިއްޔާ ހިނގަމުން ދިޔައިރު ވެސް އަޙްމަދު ޝަރީފް ހުރީ ބަންދުން ދޫކޮށްފައި ކަމަށްވުމާއި، އަދި ހައިކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާއާ އެއްގޮތަށް ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ދައުލަތުން އެދުނުއިރު ވެސް އަޙްމަދު ޝަރީފް ހުރީ ބަންދުން ދޫކޮށްފައި ކަމަށްވީހިނދު މިމުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އަޙްމަދު ޝަރީފުގެ ފަރާތުން މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާތެރިވާފަދަ އެއްވެސް ޢަމަލެއް ފެނިފައިނުވާތީ؛

2- ހުށަހެޅިފައިވާ ހުޖަ ފުރިހަމައަށް؛

3- ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 59 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތް ކުރައްވާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާފަދަ ހާލަތެއް މިހިނދުގައި އޮތްކަން އެނގެން ނެތުމުން.

16. އިސްތިއުނާފު މިކޯޓަށް ހައްދުންމަތީ ފޯނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/CA/25/2021 ކޭސް އަމުރަކީ އިބްރާހީމް ޝަފީޤް ބަންދުން ދޫކުރުމަށް 11 އޮގަސްޓް 2021 ގައި ހައްދުންމަތީ ފޯނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ނެރެފައިވާ ނަންބަރު O8C/MA/2021/22 ކޭސް އަމުރު ހައިކޯޓުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން ބެލި ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-B12/55 ފައިސަލާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަންކަމުގެ އަލީގައި އެފައިސަލާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އިބްރާހީމް ޝަފީޤުގެ ބަންދާއިމެދު އަލުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އެދުމުން ނެރެފައިވާ އަމުރެކެވެ.

17. ބެލުމުން ހައްދުންމަތީ ފޯނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/MA/2021/22 ކޭސް އަމުރުން އިބްރާހީމް ޝަފީޤް ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އަމުރުކޮށްފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި 60 ވަނަ މާއްދާގެ އިތުރުން ޝަރީޢަތްކުރުމާބެހޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން ކުށެއްގެ ތުހުމަތު ކުރެވޭ މީހެއްގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގައި ރިޢާޔަތް ކުރަންޖެހޭ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރުމެއް ނުހުންނަކަމާއި އަދި ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތް ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވާނެކަމަށް ބެލުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރުމެއް ކަމުގައި ނުވާތީ ހައްދުންމަތީ ފޯނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/MA/2021/22 ކޭސް އަމުރު ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-B12/55 ފައިސަލާއިން ބާތިލްކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އިބްރާހީމް ޝަފީޤް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އެދޭނަމަ އެ މައްސަލަ، އިބްރާހީމް ޝަފީޤުގެ މައްސަލަ ތުހުމަތުކުރެވުނު ކުށުގެ ދަރަޖަ ހުށަހެޅިފައިވާ، ހައްދުންމަތީ ފޯނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް 29 ސެޕްޓެންބަރު 2021 އިން ފެށިގެން 03 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އެމައްސަލައިގައި ލިބިފައިވާ ހެކިތަކާއި ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-B12/55

ފަސްޓްރާކުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ އަލީގައި ބަންދާމުދު ގޮތުން ނިންމަވަންޖެހޭކަމަށް އެފަސްޓްރާކުގެ ޖަދުވަލުގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.

18. އަހްމަދު ޝަރީފުގެ ބަންދާއިމުދު ގޮތުން ނިންމުމަށް ހައްދުންތަކީ ޤާނޫނު މުޖުތަމަޢު ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމަށް އެ ފަސްޓްރާކުގައި ކަނޑައަޅާފައިވީނަމަވެސް، އެ މައްސަލަ ހައިކޯޓުގައި ހިނގަމުން ދިޔަކޯސް އަޅުގަނޑު ޝަރީފުގެ މައްސަލަ ތަޙުޤީޤު ކުރުމާ މައްސަލައިގައި ހޯދުން އިޖުރާ ހަމަވުމާއި އެކި ދުވާ އުފެދުނަސް އެ މައްސަލަ 02 ސެޕްޓެންބަރު 2021 ގައި ހައުލުންމަތީ ފާހަގަ މުޖުތަމަޢު ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމަށް ކަމަށް ފަސްޓްރާކުގެ ޖަދުވަލުގެ އެ ތާރީޚުގެ ފަހުން ފާހަގަކޮށްފައިވުމުން ކަމަށް އެފަސްޓްރާކުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

19. ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 59 ވަނަ މާއްދާއަށް ރުކުނުގެ ތަޙުޤީޤުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހެއްގެ ބަންދާމުދު ގޮތް ނިންމުމަށްކަމުގައި ބޭއްވާ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި، މައްސަލާގައި ހިމެނޭ ތުހުމަތުން ހުރިހާ ކަންތައްތަކުގެ އިތުރުން ފަސޭހާތު ކުރިއަށްގެންދާ ރިޕޯޓު ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާ މާއްދާއެވެ. އަދި އެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގައި، ބަންދާމުދު ނިންމާ ނިންމުމުގައި ރިޢާޔަތް ކުރަންޖެހޭ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތް ކުރުމަށްފަހު ނިންމާ ނިންމުން ނުވަތަ އަމުރު ނެރުނު ސަބަބުތައް ބަޔާންކުރެވެންވާނެއެވެ.

20. ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ތަޙުޤީޤު ކުރެވިފައިވާ ފަރާތެއް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ސަބަބެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އެ މިނަގަނޑު ތަޙުޤީޤުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައެއްގެ ހާލަތު ފެނުނުކަމަށް ނުވަތަ ހާލަތުގެ ބޭނުން ހުރިހާކަމަކަށް ނުފޫޒު ފެނުނުކަމަށް މަސައްކަތްކޮށްފައިވާނަމަ ކުރަންޖެހެއް ނުވަތަ ކޯޓަށް ހާޒިރު ނުވުމާނުލާ ހުރިކަމަށް ފެންނަކަމަށް، ނުވަތަ ހެކިވެރިންނާ ކުރަންޖެހޭ ބަދަލު ނުކުރާނެ ކަމުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާވެދާނެ ކަމުގެ ޝައްކު އެބަހުރިކަމަށް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ސަބަބު ކަމަށް އެ މާއްދާއިން އެނގެއެވެ.

21. ކޯޓުގެ ތަޙުޤީޤުގައި ބަންދުކުރެވިފައިވާ ފަރާތް ބަންދުކުރެވިފައިވާނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްކަމަށް ނުވަތަ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ތަޙުޤީޤު ބަންދުގައި އިތުރަށް ބެހެއްޓުމާބެހޭ ގޮތުން ޚިލާފުވުމުގައި ބަލަންޖެހޭކަންކަން ބަޔާންކޮށް،

މިފަދަ މައްސަލަތަކުގައި ފަނޑިޔާރު ޖަވާބު ހޯދަންޖެހޭ ދެ ސުވާލެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތު އިބްރާހީމް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް[4] ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ؛

1. ފުރަތަމަ ސުވާލަކީ، ގަސްދުއާއެކު ކުރިމަދުކަން ބާސިދުކުރައިވާ މީހާ ދެމު ތުހުމަތު ކުރުވުނު ކަން އޭނާ ކުރިޔަކަން ބަދަލު ހުރި ހުރިކަން ނުވަތަ ނުހުރިކަމެވެ.

2. ދެވަނަ ސުވާލަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތުގެ ބަހައްޓަމުންދާ ބާވަތް ވުޖޫދުވެފައިވާކަން ނުވަތަ ނުހުރިކަމެވެ.

22. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ބާވަތުގެ ވުޖޫދުގައި އޮތްކަން ސާބިތުކުރުމުގައި، ބޭނުން ހިފާނީ ކަންކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތު އިބްރާހީމް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް މައްސަލައިގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދައިން، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ބާވަތުގެ ވުޖޫދުގައި އޮތްކަން ސާބިތުކުރުމުގައި، ޝަރީޢަތްކުރުމުގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތްތަކުގެ ތެރެއިން ބާވަތެއް އޮތްކަމަށް ބެލެވިދާނެ އިތުރު، އިތުރަށް، އިތުރު ކަންކަން ވެސް ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާ ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އެދޭ ފަރާތުން ހުށަހެޅިދާނެކަމަށް އެ ޤަޟިއްޔާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49ވަނަ މާއްދާގައިވާ ސަބަބެއް ވުޖޫދުގައިވާކަން ނުވަތަ ނެތްކަން ކަނޑައެޅުމުގައި ބަލަންޖެހޭ މިންގަނޑަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބެއް ވުޖޫދުވުން، އެފަދަ ސަބަބެއް ވުޖޫދު ނުވުމަށްވުރެ ގާތްކަން ބޮޑުކަމެވެ ވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތު އިބްރާހީމް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް މައްސަލައިގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

23. ކޯޓުގެ ތުހުމަތުގައިވާ ފަރާތެއް ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް ދެޖެހޭ ޕާރޓީގެ ޝަރުޠުތަކެއް ކަނޑައަޅާ ކުރިމަތިލާފަރާތަކަށް ބެހެއްޓުމަށް ލާޒިމް ކުރަނިވި ކަންކަން ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021-SC-REG-01

4 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/93 ޤަޟިއްޔާ.

(ޝަރީޢަތްކުރުމާބެހޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު)ގެ 13ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވެއެވެ.

އެމާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވަނީ؛

(1) ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާގެ ބަންދުގައި، ހައްޔަރު ކުރެވުނު ތާރީޚާއި، ކުށުގެ ތަފްޞީލު.

(2) ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާ މުޖުތަމަޢުގައި އަދާކުރާ ދައުރާއި، އޭނާގެ ވަޒީފާއާއި، އޭނާގެ ދިރިއުޅުމުގެ ވަށާވެށި ހުރި ނުރަށް ގޮތް.

(3) ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށުގެ އަމަލު ހިންގުމުގައި އޭނާ ބައިވެރިވެފައިވާ ގޮތް.

(4) ކުށުގެ ބާވަތާއި، ކުށް ކޮށްފައިވާ ގޮތާއި، ކުށުގެ ކުޑަ ބޮޑުމިނާއި، ކުށް ކުރުމުގައި އަނިޔާވެރިކަން ހިމެނޭނަމަ އެކަން.

(5) ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހާގެ ކިބައިން މުޖުތަމަޢަށް ނުރައްކާތެރިކަން ކުރިމަތިވެދާނެކަން އެނގޭނެ އެހެނިހެން ސަބަބުތައް.

(6) ކުށުގެ އަމަލު ހިންގާފައިވީ ޒަމާނާއި ހަދައިގެން ކަމުގައިވުން. މިފަދައިންނެވެ.

24. މިމައްސަލައަށް ބަލާއިރު، އަޕީލަންޓް ޝަކުވާ މީހާގެ ގައިގައި ދަޅަސްދު ބުރިއަކުން ޖަހައި މާރާމާރީ ހިންގާފައިވާ ކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ މައްސަލައިގައި ދައުލަތުން އޭނާގެ މައްޗަށް އުފުލާފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 9ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުވެ އެ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން ތޫނު އެއްޗަކުން ނުވަތަ ހަތިޔާރަކުން ބޭނުންކޮށްގެން މާރާމާރީ ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާއެވެ.

25. އަޕީލަންޓު ޝަކުވާގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން ދައުވާކުރާ ތޫނު އެއްޗެއް ނުވަތަ ހަތިޔާރެއް ބޭނުންކޮށްގެން މާރާމާރީ ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާގެ މައްސަލައިގެ[5] ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން އޭނާ ބަންދުކޮށްފައި ބެހެއްޓުމަށް ބޭނުންވާ ސަބަބަކީ[6]، މި މައްސަލައިގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަމަލު ހިންގާފައިވާ ގޮތާއި، އަޕީލަންޓު ޝަކުވާ ބަންދުން

[5] ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 74/08C/2021 ޤަޟިއްޔާ
[6] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ވަކީލުން ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ހުށަހެޅި ލިޔުމު

ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މިފަދަ ކުށެއް ތަކުރާރުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އޮތުމުންނާއި، އޭނާގެ ފަރާތުން މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެތީއާއި، އަދި ހުއްޓަން ނުކުޅެ ކުރުވައިފާނުށް ޝަރީޢަތް ކަމަށްބަލާ ޝަރީޢަތުގައި ވާހަކަދައްކާފައިވާތީ، އެ ކުރަނިވުގައި އެ މައްސަލައާއި ގުޅޭ ގޮތުން ލިބިފައިވާ ހެއްކާއި ޤަރީނާތަކާ ޚިލާފުވާކަން ބަޔާން ކުރައްވައިފައެވެ.

26. މި ބޭނުންވިޔަސް ސަބަބުތަކަކީ ކުށްކުރިކަމުގެ ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ ފަރާތެއް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށްޓަކައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާފަދަ ސަބަބުތަކެއްކަން އެނގެން އޮތުމުން، މިކަންތައްތަކަށް ތަރުތީބު މަރުކަރާގައި އަނދަދު ޝަރީޢަތް ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރަމުން 11 އޯގަސްޓު 2021 ގައި ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހުށަހެޅުމުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ޕީސީ ޝަރީޢަތްކުރައްވާ ކަނޑައެޅުއްވާފައެވެ. އަދި ބަންދުން ސަބަބުތަކުގެ އިތުރުން މައްސަލާގައި ޝަރީޢަތުގެ މަތިން ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ ފަރާތުން އެ ބަދަލު ހިންގާފައިވާ ގޮތާއި އެ ބަދަލު ހިންގުމުގައި ބޭނުންކޮށްފައިވާ އާލާތަށް ދިރާސާކުރެވޭ، އަދިވެސް ޝަރީޢަތް ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ގެއްލުންލިބިދާނެ ކަމުގެ އިހުތިމާލު އޮތްކަމަށް ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-B12/55 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާތީ، އަދިވެސް ޝަރީޢަތް ބަންދުން ދޫކުރި ފަހުން އޭނާގެ ފަރާތުން މުޖުތަމަޢަށް ނުރައްކާތެރިވާފަދަ އަމަލެއް ހިނގައި ނުދާނެކަމާ އޭނާގެ ފަރާތުން ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެކަމުގެ އިހުތިމާލު ނެތްކަމަށް ބަލަންޖެހޭފަދަ ސަބަބެއް ނުދެކެމެވެ. އެހެންކަމުން މިމައްސަލާގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދަ ހާލަތެއް ދިމާވުމުގައި ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާތީ ޤަޟިއްޔާގެ ނަންބަރު 2021/HC-B12/55 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތައް ޙުކުމްކުރީމެވެ.

27. އެހެންކަމުން، ޤަޟިއްޔާގެ ނަންބަރު 2021/HC-B12/55 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަންކަމުގެ އިތުރުގައި އަދިވެސް ޝަރީޢަތުގެ ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ހައްދުންތަކާ ޤާނޫނު ދިޔުސްތަކުގެ ކަމަކާ ކުރަނިވުކަން، އަދިވެސް ޝަރީޢަތް ބަންދުން ދޫކުރި ފަހުން އޭނާގެ ފަރާތުން މުޖުތަމަޢަށް ނުރައްކާތެރިވާފަދަ އަމަލެއް ހިނގައި ނުދާނެ އޭނާގެ ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި 60 ވަނަ މާއްދާގެ

އިތުރުން ޝަރީޢަތްކުރުމާބެހޭ ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ގާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން ކުރެއްވޭ ތުހުމަތު ކުރެވޭ މީހެއްގެ ބަންދުމުގެ ގޮތެއް ނިންމުމުގައި ރިޢާޔަތް ކުރަންޖެހޭ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަކާއި ނުލައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި "މަތީ މަޙްކަމާތަކުގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަކީ އެއަށްވުރެ ދަށު މަޙްކަމާގެ ކޯޓުތަކުން ތަބާވާންވާނޭ" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފުން ކަމުގައި ދެކެމެވެ.

28. އަޙްމަދު ޝަފީޤް މީހެއްގެ ގައިގައި ދަގަނޑު ބުރިއަޅުން ޖަހައި މާރާމާރީ ހިންގާފައިވާ ކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ މައްސަލައިގައި އާއްމުގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ އުފުލިފައިވުމުން ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް އެދި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ޝަރީޢަތްކުރުމާބެހޭ ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ގާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެ ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ ޖުރުމެކެވެ. އަޙްމަދު ޝަފީޤްގެ ފަރާތުން ބަންދުކުރައިވަނީ ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ ޖުރުމުން ހުށަހަޅަންޖެހެނީ ބަންދުގައި ތިބޭމީހުންގެ ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ކަނޑައަޅުއްވަން ކަމަށާއި، މިމައްސަލަގައި އެ ޖުރުމުން ހުކުމްކުރެވޭނެ ކަމަށެވެ. މި ޖުމްލައިގެ ގޮތް ނުލާބައި އިސްތިއުނާފު މިކުރާ ހައްދު ނިންމުމަކީ ފުނޑާ ގެއްލުމެއް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/CA/25/2021 ކޯޓު އަމުރުގައި އަޙްމަދު ޝަފީޤް ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް ބިނާކުރި ސަބަބުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭކަމެއް ނޫނެވެ. އެހެންކަމުން މި އިސްތިއުނާފުގެ ދަށުގައި އަޙްމަދު ޝަފީޤްގެ ފަރާތުން މިންވަރު ފަރާތަކުން ފައިސާ މިނުވަރަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުގެ ގޮތުން ބަލާއިރު؛

28.1. ދައުލަތް ހުށަހެޅުއްވި ނުވަތަ ޝަރީޢަތުގެ މަޙްކަމާގައިވާ މީހުންގެ ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ކަނޑައަޅުއްވަން ހުށަހަޅާފައިވާ ގޮތުގެ އުސޫލު ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރީޢަތްކުރުމާބެހޭ ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ގާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައެވެ. އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ؛

"ދައުލަތުން ފާހަގަކުރާ ގޮތެއް ނިންމުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ލިޔުމުން ބަންދުގައި ބާއްވަން އެދޭ ތުހުމަތު ކުރެވޭ މީހުންގެ، ދައުލަތް އުފެއްދުމަށް ބަންދުގައި ހިފެހެއްޓުމުގެ، ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން. މިގޮތުން ހުށަހަޅާނީ މި ގާނޫނުގެ ޖަދުވަލު 01 ގައިވާ ޖުރުމެއްނަމައެވެ."

މިފަދައިން ކަމަށެވެ. މި ބަޔާނުން މާއްދާއަށް ބަލާއިރު އެއީ ބަންދުން ދޫކޮށްލާފައިވާ ހާލަތްތަކުގެ ނުވަތަ ބަންދުގައި ހުރި މީހާގެ ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ނިންމާ ހާލަތްތަކާ ތަފާތު ކުރައްވާފައެވެ.

28.2. އަދި ދަޢުވާ ހުށަހެޅުއްވާ ޕާޓީގައި ބަންދާއި ގުޅޭ ގޮތެއް ނިންމުމަށް އެދި ހުށަހަޅަން ޗާޖުޝީޓަކީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ކަމަށްވާއިރު، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅުމަށް އިތުރު ފުރުޞަތު ދީ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައި ނުވެއެވެ. އެހެންކަމުން މި މައްސަލާގައި ޝަރީޢަތްކުރުމުގެ ބާބު ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 1 ގައި ބަޔާންކުރާ ފޯމުން ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށް ހުށަހަޅާފައިވުމަކީ، ޤާނޫނާއި ހިލާފަށް ހުށަހެޅުއްވާ ހުށަހެޅުމެއް ކަމަށް ބަލަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނުވެއެވެ.

28.3. އެހެންކަމުން އަޅުގަނޑު ދެކެނީ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުން ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުކުމްކުރުން، ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/CA/25/2021 ކޯޓު އަމުރަކީ ބާޠިލު އަމުރެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ދައުލަތުން އެދިފައިވާ ގޮތަށް މި މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން އަބްދުލް ސަލީމް ބަންދުކޮށްފައި ބެހެއްޓުމަށް މިކޯޓުން އަމުރު ކުރަންޖެހޭ ކަމަށެވެ.

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުން ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުކުމްކުރުން، ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު O8C/CA/25/2021 ކޯޓު އަމުރަކީ ބާޠިލު އަމުރެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އަބްދުލް ސަލީމް 25 އޮކްޓޫބަރު 2021 ދުވަހުގެ 17:52 އިން ފެށިގެން ހައްދުންމަތީ ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 74/O8C/2021 ދަޢުވާގެ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ހިރާސްތު ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރު ކުރެއްވުން، މި ދަޢުވާ ބެލި ހައިކޯޓުގެ ބެންޗުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކުރީމެވެ.

މި ދަޢުވާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމް — ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ (ރިޔާސަތު) — ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް